

Obudowa Multimedialna Doradztwa Zawodowego Zawód Technik ogrodnik (314205)

Informacja zawodoznawcza do pracy z młodzieżą szkół
ponadpodstawowych i dorosłymi

Materiał został przygotowany w ramach projektu „Opracowanie wysokiej jakości multimedialnych informacji zawodoznawczych dla 141 zawodów szkolnictwa zawodowego” (nr POWR.02.14.00–00–1004/20) współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w odpowiedzi na konkurs „Przygotowanie i udostępnienie multimedialnych zasobów wspierających proces doradztwa edukacyjno–zawodowego (nr POWR.02.14.00-IP.02-00-001/20)”.

Informacja zawodoznawcza przeznaczona jest do pracy z młodzieżą szkół ponadpodstawowych i dorosłymi, w tym dla doradców zawodowych lub innych nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa zawodowego.

Informacja jest elementem zasobów multimedialnych wspierających proces doradztwa zawodowego.

Spis treści

Spis treści	3
Słownik.....	5
Część I – Ogólne informacje o systemie kształcenia w Polsce.....	11
1. Struktura uczenia w Polsce.....	12
Wczesna edukacja i opieka.....	14
Szkolnictwo podstawowe.....	15
Szkolnictwo ponadpodstawowe.....	15
Szkolnictwo policealne	16
Szkolnictwo wyższe.....	16
Kształcenie i szkolenie dorosłych.....	17
2. Uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych.....	17
Nabywanie i potwierdzanie kwalifikacji zawodowych	18
Dodatkowe umiejętności zawodowe i inne w zakresie zawodów	20
Przygotowanie zawodowe dorosłych	21
Kwalifikacje nadawane poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego przez organy władz publicznych i samorządów zawodowych.....	21
Kwalifikacje rynkowe.....	22
Część II – Informacje zawodoznawcze	23
1. Dane zawodoznawcze.....	23
Synteza zawodu – technik ogrodnik	23
Główne zadania zawodowe	23
Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie	24
Warunki pracy	24
Preferowane w zawodzie predyspozycje.....	25
Przeciwwskazania do rozpoczęcia pracy i kształcenia w danym zawodzie lub szkole	26
Plusy i minusy zawodu	26
Typowe dla zawodu miejsca pracy	27
Typowe dla zawodu stanowiska pracy	29
Wyposażenie stanowiska pracy	30
Ochronna odzież robocza	31
2. Możliwości kształcenia w zawodzie.....	31

Ścieżki uzyskiwania kwalifikacji w zawodzie – technik ogrodnik.....	31
Możliwość kontynuacji nauki lub uzupełniania kwalifikacji – technik ogrodnik	33
3. Sytuacja zawodu na rynku pracy	35
Zapotrzebowanie	35
Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.....	35
Zarobki.....	40
Gdzie szukać informacji na temat zatrudnienia	41
4. Statystyki oraz informacje dotyczące szkół	42
Szkoly prowadzące kształcenie w zawodzie	42
Wyniki egzaminów zawodowych.....	42
Część III – Materiały pomocnicze.....	45
1. Narzędzia i materiały wzbogacające warsztat pracy doradców zawodowych – przydatne linki:.....	45
2. Narzędzia i materiały rozszerzające informację zawodoznawczą:	45
3. Prasa branżowa:	46
4. Imprezy branżowe:.....	46

Słownik

Zawód – stanowi źródło dochodów i oznacza zestaw zadań (czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wymagających kompetencji nabytych w toku uczenia się lub praktyki. W zawodach szkolnictwa branżowego zostały wyodrębnione kwalifikacje. Zawody mogą być jednokwalifikacyjne lub dwukwalifikacyjne.

Zadania zawodowe – to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu. Układ czynności zawodowych powiązany jednym celem działania kończącym się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. Jest to podstawowa jednostka aktywności zawodowej w ramach danego zawodu, stanowiąca logiczny zbiór czynności zawodowych o określonym celu i okresie realizacji, umożliwiający sporządzenie opisu zawodu.

Szkoła ponadpodstawowa – to czteroletnie liceum ogólnokształcące, pięcioletnie technikum oraz trzyletnia branżowa szkoła I (pierwszego) stopnia – typy szkół, do których uczęszcza się po zakończeniu edukacji na poziomie podstawowym. Szkoły ponadpodstawowe to również: trzyletnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, dwuletnia branżowa szkoła II (drugiego) stopnia oraz szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku

Liceum ogólnokształcące – typ ponadpodstawowej szkoły czteroletniej, której ukończenie daje wykształcenie średnie i umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz dalsze kształcenie na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

Technikum – typ ponadpodstawowej szkoły pięcioletniej kształcącej w zawodzie, której ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie oraz dalsze kształcenie na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

Branżowa szkoła I (pierwszego) stopnia – typ ponadpodstawowej szkoły trzyletniej kształcącej w zawodzie, której ukończenie daje wykształcenie zasadnicze branżowe i umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie w branżowej szkole II (drugiego) stopnia kształcącej w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I (pierwszego) i II (drugiego) stopnia lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych począwszy od klasy II (drugiej).

Branżowa szkoła II (drugiego) stopnia – typ ponadpodstawowej szkoły dwuletniej, do której można uczęszczać po ukończeniu branżowej szkoły I (pierwszego) stopnia. Ukończenie branżowej szkoły II (drugiego) stopnia daje wykształcenie średnie branżowe i umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego w zawodzie nauczonym na poziomie technika, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I (pierwszego) i II (drugiego) stopnia po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. W technikum, w zawodzie dwukwalifikacyjnym, w większości przypadków pierwsza kwalifikacja jest kwalifikacją zawodową nauczaną w branżowej szkole I (pierwszego) stopnia, natomiast druga kwalifikacja z technikum jest kwalifikacją zawodową nauczaną w branżowej szkole II (drugiego) stopnia.

Po ukończeniu branżowej szkoły II (drugiego) stopnia i po zdaniu egzaminu maturalnego, możliwa jest dalsza edukacja na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe – szkoły kształcące w zawodach szkolnictwa branżowego to: pięcioletnie technikum, trzyletnia branżowa szkoła I (pierwszego) stopnia, dwuletnia branżowa szkoła II (drugiego) stopnia oraz szkoła policealna kształcąca w zależności od zawodu od 1 roku do 2,5 lat.

Egzamin maturalny – egzamin przeprowadzany dla absolwentów liceum ogólnokształcącego i technikum posiadających wykształcenie średnie lub dla absolwentów branżowej szkoły II (drugiego) stopnia posiadających wykształcenie średnie branżowe, umożliwiający uzyskanie świadectwa dojrzałości, które wraz z zaświadczeniem o wynikach egzaminu jest podstawowym kryterium przyjęcia absolwenta na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

Egzamin zawodowy – egzamin umożliwiający uzyskanie certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie jednej kwalifikacji, a w przypadku uzyskania certyfikatów kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiadania wykształcenia zasadniczego zawodowego, wykształcenia zasadniczego branżowego, wykształcenia średniego branżowego lub wykształcenia średniego – również dyplomu zawodowego.

Praktyczna nauka zawodu – rodzaj obowiązkowych zajęć edukacyjnych organizowanych przez szkoły prowadzące kształcenie zawodowe w formie zajęć praktycznych oraz w formie praktyk zawodowych, Zajęcia praktyczne organizuje się dla uczniów w celu opanowania przez nich umiejętności zawodowych niezbędnych

do podjęcia pracy w danym zawodzie, a w przypadku zajęć praktycznych odbywanych u pracodawców – również w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

Praktyki zawodowe organizuje się dla uczniów w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

Kwalifikacja – w rozumieniu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji to określony zestaw efektów uczenia się – zgodnych z ustalonymi standardami – których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez upoważnioną instytucję.

Kwalifikacje można podzielić na:

- a. kwalifikacje pełne, które są nadawane wyłącznie w ramach systemu oświaty po ukończeniu określonych etapów kształcenia oraz w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po ukończeniu kształcenia specjalistycznego, studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz po uzyskaniu stopnia doktora w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- b. kwalifikacje częściowe – wszystkie kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, które nie są kwalifikacjami pełnymi. Kwalifikacje częściowe mogą być tworzone zarówno w systemach oświaty (kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie) i szkolnictwa wyższego (kwalifikacje podyplomowe), jak i poza nimi (kwalifikacje rynkowe i uregulowane).

Kwalifikacja w zawodzie – wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza certyfikat kwalifikacji zawodowej wydany przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie jednej kwalifikacji. Kwalifikacje w zawodzie wyodrębnione w ramach poszczególnych zawodów są opisane w podstawie programowej kształcenia w zawodach jako zestawy oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, pozwalający na samodzielne wykonywanie zadań zawodowych oraz kryteriów weryfikacji efektów kształcenia, czyli opisanych wymagań, które potwierdzą osiągnięcie efektów kształcenia w danej kwalifikacji.

Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy (KKZ) – kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu zawodowego w zakresie tej kwalifikacji.

Kurs Umiejętności Zawodowych (KUZ) – kurs, którego program nauczania uwzględnia: podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Europejska Rama Kwalifikacji (ERK) – to struktura poziomów kwalifikacji stanowiąca układ odniesienia dla krajowych ram kwalifikacji, umożliwiająca pośrednie porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych

w różnych krajach. Została ona przedstawiona w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady.

Polska Rama Kwalifikacji (PRK) – opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia Europejskich Ram Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1), sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji – zakres i stopień złożoności wymaganych efektów uczenia się dla kwalifikacji danego poziomu, sformułowanych za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się.

Część I – Ogólne informacje o systemie kształcenia w Polsce

System oświaty w Polsce przewiduje różne poziomy i formy nauki. Po ukończeniu każdego etapu kształcenia uczeń samodzielnie lub wraz z rodzicami, podejmie decyzję o wyborze dalszej drogi kształcenia. Poniżej przedstawiamy schemat, który pokazuje, jakie są możliwości kształcenia w Polsce.

Schemat kształcenia w Polsce obowiązujący od 1 września 2019 r.:

1. Szkoła podstawowa

1.1. Branżowa szkoła I (pierwszego) stopnia – 3 lata

1.1.1. Branżowa szkoła II (drugiego) stopnia – 2 lata

1.1.1.1. Szkoła policealna

1.1.1.2. Szkoła wyższa

1.1.1.3. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

1.1.2. Liceum ogólnokształcące dla dorosłych

1.1.2.1. Szkoła policealna

1.1.2.2. Szkoła wyższa

1.1.2.3. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

1.1.3. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

1.2. Liceum ogólnokształcące – 4 lata

1.2.1. Szkoła wyższa

1.2.2. Szkoła policealna

1.2.3. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

1.3. Technikum – 5 lat

1.3.1. Szkoła wyższa

1.3.2. Szkoła policealna

1.3.3. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

1.4. Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy

1.4.1. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

Źródło: dostępny w Internecie: doradztwo.ore.edu.pl/sciezka-ksztalcenia

1. Struktura uczenia w Polsce

Struktura uczenia w Polsce obejmuje:

1. wczesną edukację i opiekę

- a. placówki dla dzieci w wieku 0–3 lata: żłobki, kluby dziecięce,
- b. placówki dla dzieci w wieku 3–6 lat: przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego, punkty przedszkolne.

2. szkolnictwo podstawowe

- a. 8–letnią szkołę podstawową.

3. szkolnictwo ponadpodstawowe

- a. 4–letnie liceum ogólnokształcące,
- b. 5–letnie technikum,
- c. 3–letnią branżową szkołę I (pierwszego) stopnia,
- d. 2–letnią branżową szkołę II (drugiego) stopnia,
- e. szkołę policealną o okresie nauki od 1 roku do 2,5 lat,
- f. 3–letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy.

4. kształcenie w rzemiośle

- a. odbywa się na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, zawartej zgodnie z przepisami prawa pracy pomiędzy rzemieślnikiem a młodocianym pracownikiem.

5. szkolnictwo wyższe

- a. studia licencjackie,
- b. studia inżynierskie,
- c. uzupełniające studia magisterskie,
- d. jednolite studia magisterskie,
- e. studia doktorskie.

6. kształcenie dorosłych

- a. szkołę podstawową dla dorosłych (7 i 8 klasa),
- b. 4–letnie liceum ogólnokształcące dla dorosłych,
- c. 2–letnią branżową szkołę II (drugiego) stopnia,
- d. szkołę policealną o okresie nauki od 1 roku do 2,5 lat,
- e. kwalifikacyjne kursy zawodowe,
- f. kursy umiejętności zawodowych.

Wprowadzenie branżowej szkoły I (pierwszego) stopnia w miejsce zasadniczej szkoły zawodowej nastąpiło 1 września 2017 r.

Wprowadzenie branżowej szkoły II (drugiego) stopnia dla absolwentów branżowej szkoły I (pierwszego) stopnia nastąpiło w roku szkolnym 2020 / 2021.

Nauka w Polsce jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia.

W polskim systemie edukacji oddzielono obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat,

oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia.

Po ukończeniu szkoły podstawowej obowiązek nauki spełnia się przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej lub realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy.

Wczesna edukacja i opieka

Placówki dla dzieci w wieku 0–3 lata:

- a. żłobki,
- b. kluby dziecięce.

Uczęszczanie do żłobka jest nieobowiązkowe. Żłobki nie są częścią systemu edukacji, podlegają Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Placówki dla dzieci w wieku 3–6 lat:

- a. przedszkola,
- b. oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- c. zespoły wychowania przedszkolnego,
- d. punkty przedszkolne.

Od września 2016 r. edukacja przedszkolna jest nieobowiązkowa dla dzieci w wieku 3–5 lat i obowiązkowa dla 6-latków. Każdy 4- i 5-latek ma prawo do miejsca w przedszkolu. Od września 2017 r. prawo to dotyczy także dzieci 3-letnich. Rodzice dzieci 6-letnich mają od roku szkolnego 2016/17 prawo wyboru – mogą posłać 6-latka do pierwszej klasy szkoły podstawowej lub pozwolić mu na kontynuację

nauki w placówce wychowania przedszkolnego. Dzieci 7–letnie rozpoczynają obowiązkową naukę w klasie 1 szkoły podstawowej.

Szkolnictwo podstawowe

Nauka w 8–letniej szkole podstawowej obejmuje dwa etapy:

- a. klasy 1–3 (edukacja wczesnoszkolna),
- b. klasy 4–8, w których obowiązuje nauczanie w podziale na przedmioty.

Szkolnictwo ponadpodstawowe

Nowe typy szkół średnich (ponadpodstawowych):

- a. 4–letnie liceum ogólnokształcące,
- b. 5–letnie technikum,
- c. 3–letnią branżową szkołę I (pierwszego) stopnia,
- d. 2–letnią branżową szkołę II (drugiego) stopnia,
- e. 3–letnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.

Uczniowie branżowej szkoły I (pierwszego) stopnia i technikum oraz branżowej szkoły II (drugiego) stopnia i szkoły policealnej przystępują w trakcie trwania nauki do egzaminów zawodowych w danym zawodzie, by uzyskać dyplom zawodowy.

Uczniowie liceum ogólnokształcącego i technikum mogą po ukończeniu szkoły przystąpić do egzaminu maturalnego. Umożliwia on uzyskanie świadectwa dojrzałości, a jego posiadanie stanowi warunek wstępu na studia wyższe. Możliwość taką będą też mieli uczniowie branżowej szkoły II (drugiego) stopnia.

Szkolnictwo policealne

Ten etap kształcenia jest zaliczany w polskim systemie edukacji do szkolnictwa na poziomie średnim. Szkoły policealne są przeznaczone dla osób posiadających co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe. Ukończenie szkoły policealnej pozwala na uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie kwalifikacji w zawodzie. Nauka w szkole policealnej w zależności od zawodu trwa od 1 roku do 2,5 lat.

Szkolnictwo wyższe

Programy kształcenia są realizowane przez dwa typy uczelni:

- a. uczelnie akademickie,
- b. uczelnie zawodowe.

Oba typy uczelni prowadzą studia I (pierwszego) i II (drugiego) stopnia oraz jednolite studia magisterskie, natomiast jedynie uczelnie akademickie prowadzą studia III (trzeciego) stopnia (doktoranckie) i mają uprawnienia do nadawania tytułu doktora.

Studia mogą mieć dwie podstawowe formy organizacyjne: stacjonarną i niestacjonarną.

Czas trwania studiów I (pierwszego) stopnia to:

- a. 3–4 lata w przypadku tytułu zawodowego licencjata,
- b. 3,5–4 lata w przypadku tytułu zawodowego inżyniera.

Posiadanie tytułu licencjata lub inżyniera uprawnia do podjęcia studiów II (drugiego) stopnia. Studia II (drugiego) stopnia trwają od 1,5 roku do 2 lat w zależności od kierunku studiów.

Studia na wybranych kierunkach są prowadzone jako jednolite studia magisterskie, które trwają 4–6 lat. Studia I (pierwszego) i II (drugiego) stopnia oraz jednolite magisterskie kończą się egzaminem dyplomowym, po zdaniu którego studenci otrzymują dyplom ukończenia studiów wyższych.

Posiadanie tytułu magistra uprawnia do wykonywania danego zawodu i umożliwia wstęp na studia doktoranckie prowadzone na uczelniach i placówkach naukowo–badawczych, trwające od 3 do 4 lat.

Kształcenie i szkolenie dorosłych

Kształcenie ustawiczne to kształcenie osób dorosłych, ma ono na celu stworzenie osobom dorosłym szans na uzupełnienie i poszerzenie wiedzy, zdobycie kwalifikacji i umiejętności do celów zawodowych i osobistych, przystosowanie się do zmieniających się technologii czy przygotowanie do zmiany pracy. Prowadzone i organizowane jest w publicznych i niepublicznych szkołach dla dorosłych, branżowych szkołach II (drugiego) stopnia i szkołach policealnych, a także w formach pozaszkolnych realizowanych przez publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego oraz publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe.

2. Uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych

Uzyskiwanie kwalifikacji możliwe jest w różnych formach. Kwalifikacje nadawane są w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego, a podstawą prawną regulującą uzyskiwanie kwalifikacji są m.in. następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,

2. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
4. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego,
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych,
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego,
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Nabywanie i potwierdzanie kwalifikacji zawodowych

Technik ogrodnik jest zawodem w którym wyodrębnione zostały dwie kwalifikacje: OGR.02. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych oraz OGR.05. Planowanie i organizacja prac ogrodniczych. Zawód jest nauczany w 5 – letnim technikum na podbudowie 8 – letniej szkoły podstawowej.

Młodzież i dorośli mogą uzyskać tytuł technika uczęszczając na kwalifikacyjne kursy zawodowe z zakresu kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie technik ogrodnik.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe mogą być prowadzone przez szkoły w zakresie zawodów, w których kształcą oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do tej samej branży.

Po ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego, absolwenci kursu mogą przystąpić do egzaminu zawodowego w zakresie danej kwalifikacji w zawodzie celem uzyskania certyfikatu kwalifikacji zawodowej.

Warunkiem uzyskania dyplomu zawodowego jest zdanie egzaminów ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiadanie właściwego dla danego zawodu poziomu wykształcenia.

Kwalifikacje w zawodzie można także uzyskać w trybie tzw. eksternistycznych egzaminów zawodowych, do których mogą przystąpić osoby, które co najmniej dwa lata kształciły się lub co najmniej dwa lata pracowały w danym zawodzie. Możliwość taka dotyczy większości kwalifikacji zawodowych (poza przede wszystkim zawodami z branży opieki zdrowotnej).

Egzamin zawodowy w zakresie danej kwalifikacji w zawodzie przeprowadzany jest w tym samym terminie i na tych samych zasadach zarówno dla uczniów i absolwentów szkół, jak i dla słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych czy eksternów (osób, które chcą potwierdzić swoje kwalifikacje zawodowe nabyte w trakcie pracy lub po co najmniej 2 latach kształcenia w danym zawodzie).

Egzaminy zawodowe prowadzą Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (OKE).

Informacje o egzaminach zawodowych i standardach egzaminacyjnych można znaleźć na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej: www.cke.gov.pl.

Dodatkowe umiejętności zawodowe i inne w zakresie zawodów

Od września 2019 roku szkoła prowadząca kształcenie zawodowe może zaoferować uczniowi przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych w zakresie wybranych zawodów, dodatkowych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

W szkole przygotowanie do nabycia dodatkowych umiejętności zawodowych, podobnie jak przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, może być realizowane w wymiarze wynikającym z różnicy między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej / wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

Jeżeli dla danego zawodu przewidziano dodatkowe umiejętności zawodowe, ich katalog ujęty jest w załączniku 33 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Dla zawodu technik ogrodnik przewidziano dodatkowe umiejętności zawodowe:

1. Prowadzenie winnic,
2. Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B.

Przygotowanie zawodowe dorosłych

Przykładem procesu prowadzącego do uzyskania kwalifikacji jest przygotowanie zawodowe dorosłych realizowane przez instytucje rynku pracy. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. 2018 poz. 1265 z późn. zm.) przygotowanie zawodowe dorosłych stanowi formę praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowaną bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Ten instrument aktywizacji musi być realizowany zgodnie z programem przygotowania zawodowego obejmującym nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej oraz zakończyć się egzaminem zawodowym.

Kwalifikacje nadawane poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego przez organy władz publicznych i samorządów zawodowych

Do tej grupy należą kwalifikacje nadawane przez ministrów, szefów urzędów centralnych, instytutów badawczo–rozwojowych (m.in. Urząd Dozoru Technicznego, Transportowy Dozór Techniczny, Instytut Spawalnictwa, Urząd Regulacji Energetyki, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego) i innych podmiotów (np. izby rzemieślnicze, samorzady zawodowe). Podstawą prawną regulującą uzyskiwanie tego rodzaju kwalifikacji są ustawy lub rozporządzenia, które regulują ich uzyskiwanie.

Kwalifikacje rynkowe

Kwalifikacje rynkowe to nieuregulowane przepisami prawa kwalifikacje, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej po zgłoszeniu do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Kwalifikacje rynkowe ujęte zostały w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK) znajdującym się pod adresem: kwalifikacje.gov.pl

Kwalifikacje rynkowe są formą potwierdzania kwalifikacji istotnych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy i gospodarki. Możliwość ta pojawiła się w Polsce dopiero w 2015 r., kiedy została wprowadzona ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Część II – Informacje zawodoznawcze

1. Dane zawodoznawcze

Synteza zawodu – technik ogrodnik

Praca w zawodzie technika ogrodnika polega na: planowaniu, nadzorze i prowadzeniu produkcji, zbioru, przechowywaniu roślin ogrodniczych (warzyw, owoców, roślin ozdobnych, grzybów, roślin przyprawowych oraz materiału do rozmnażania), zakładaniu i pielęgnacji terenów zieleni, obsłudze maszyn i urządzeń ogrodniczych.

Do zawodu technik ogrodnik (kwalifikacja pełna) przypisany jest IV (czwarty) poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK).

Główne zadania zawodowe

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik ogrodnik powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych:

1. w zakresie kwalifikacji OGR.02. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych:
 - a. wykonywania prac związanych z prowadzeniem upraw roślin warzywnych, przyprawowych i grzybów jadalnych, roślin ozdobnych oraz sadowniczych,
 - b. wykonywania prac związanych ze zbiorem, przechowywaniem i sprzedażą plonów ogrodniczych,
 - c. prowadzenia i obsługi mikrociągnika oraz wykonywania prac maszynami stosowanymi w ogrodnictwie.
2. w zakresie kwalifikacji OGR.05. Planowanie i organizacja prac ogrodniczych:

- a. planowania i organizowania prac związanych z uprawą roślin sadowniczych i szkółkarskich,
- b. planowania i organizowania prac związanych z uprawą roślin warzywnych, przyprawowych i grzybów jadalnych,
- c. planowania i organizowania prac związanych z uprawą roślin ozdobnych.

Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie

W zawodzie technik ogrodnik wyodrębniono dwie kwalifikacje:

- Oznaczenie kwalifikacji: OGR.02.,
Nazwa: Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych,
Poziom PRK: 3.
- Oznaczenie kwalifikacji: OGR.05.,
Nazwa: Planowanie i organizacja prac ogrodniczych,
Poziom PRK: 4.

Do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie technik ogrodnik (kwalifikacje cząstkowe) przypisany jest odpowiednio trzeci i czwarty poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Warunki pracy

Po zdobyciu zawodu będziesz pracował / pracowała:

1. w środowisku naturalnym (sady, pola, parki, zieleńce) i środowisku zamkniętym (pod inspektami, w tunelach foliowych, szklarniach, magazynach, przechowalniach)
2. w podwyższonej temperaturze i zmiennej wilgotności powietrza
3. w zmiennych warunkach atmosferycznych,
4. samodzielnie lub w zespole,

5. w pozycji stojącej lub dostosowanej do warunków pracy
6. w systemie jednozmianowym się, może jednak zdarzyć się konieczność pracy w dni wolne, zmianowość lub okresowe wydłużenie godzin pracy w sezonie
7. w kontakcie z klientem,
8. wykorzystując specjalistyczne urządzenia mechaniczne,
9. sporadycznie w dużym natężeniu hałasu oraz na wysokości.

Preferowane w zawodzie predyspozycje

W zawodzie technik ogrodnik preferowane są następujące predyspozycje:

1. w kategorii wymagań fizycznych:
 - a. dobra kondycja i sprawność fizyczna,
 - b. wytrzymałość na wysiłek,
 - c. sprawność manualna,
 - d. dobry wzrok oraz prawidłowe rozróżnianie barw,
 - e. dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa,
 - f. dobrze rozwinięty zmysł dotyku.
2. w kategorii sprawności sensomotorycznych
 - a. dobry wzrok oraz prawidłowe rozróżnianie barw,
 - b. dobrze rozwinięty zmysł dotyku,
 - c. sprawność zmysłu równowagi,
 - d. spostrzegawczość.
3. w kategorii sprawności i zdolności
 - a. podzielność i koncentracja uwagi,
 - b. precyzja i zdolności manualne,
 - c. poczucie estetyki,
 - d. wyobraźnia przestrzenna,

- e. uzdolnienia techniczne.
4. w kategorii cech osobowościowych
- a. komunikatywność,
 - b. samodzielność i inicjatywa,
 - c. cierpliwość, spostrzegawczość i dokładność,
 - d. kreatywność,
 - e. zdolności organizacyjne i kierownicze.

Przeciwwskazania do rozpoczęcia pracy i kształcenia w danym zawodzie lub szkole

Do przeciwwskazań wykonywania zawodu technik ogrodnik należą:

1. alergie kontaktowe i wziewne,
2. choroby skóry rąk,
3. nie dające się skorygować wady wzroku,
4. zaburzenia w zakresie zręczności palców i rąk,
5. zaburzenia zmysłu równowagi i dotyku.

Plusy i minusy zawodu

Plusy:

1. duże możliwości rozwoju zawodowego i osobistego,
2. doskonalenie i pogłębianie wiedzy z różnych dziedzin,
3. różnorodne stanowiska pracy dają możliwość dopasowania ich do posiadanych predyspozycji,
4. możliwość wykazania się kreatywnością i twórczą ekspresją,
5. możliwość pracy samodzielnej jak i w grupie,
6. planowanie, organizacja oraz zarządzanie pracą zespołu,
7. możliwość pracy z nowoczesnymi maszynami, sprzętem i technologiami,

8. szerokie możliwości zatrudnienia w różnych branżach,
9. możliwość zatrudnienia w firmach międzynarodowych,
10. wpływ na kształtowanie środowiska przyrodniczego,
11. satysfakcja ze skutecznego działania i efektów pracy,
12. możliwość korzystania z dotacji unijnych dla gospodarstw ogrodniczych.

Minusy:

1. w zależności od sezonu różne systemy czasu pracy, zmienność, niekiedy praca również w soboty i niedziele,
2. praca w zmiennych warunkach temperatury, wilgotności, zapylenia, hałasu i nasłonecznienia,
3. niekiedy praca na wysokości,
4. zagrożenie dolegliwościami układu kostno-stawowego, alergiami wziewnymi i skórными,
5. wykonywanie niektórych czynności wymaga noszenia odzieży ochronnej,
6. konieczność systematycznego doskonalenia umiejętności i aktualizacji posiadanej wiedzy,
7. odpowiedzialność za wyniki pracy.

Typowe dla zawodu miejsca pracy

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik ogrodnik może podejmować pracę w:

1. ogrodniczych przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych zajmujących się uprawą warzyw, owoców, roślin ozdobnych, ziół i grzybów jadalnych jako specjalista do spraw planowania i organizacji przebiegu określonej uprawy oraz jej zbioru

- i przechowywania (uprawa gleby, przygotowanie podłoży uprawowych, siew nasion, sadzenie rozsady, sadzonek, cebul, bulw, kłaczy, podlewanie, nawożenie, cięcie, podpieranie, ochrona roślin przed przymrozkami, chwastami, chorobami i szkodnikami, zbiór ręczny lub maszynowy, przygotowanie do sprzedaży lub przechowywania),
2. w firmach zakładających i pielęgnujących tereny zieleni jako specjalista od planowania, organizacji i wykonywania sadzenia i przesadzania drzew, krzewów i kwiatów, zakładania trawników oraz jako specjalista od planowania i wykonywania wszystkich prac pielęgnacyjnych w terenach zieleni np. cięcie, odchwaszczanie, ochrona roślin, nawadnianie, nawożenie,
 3. w jednostkach administracji samorządowej w wydziałach urządzania i pielęgnacji zieleni jako specjalista od planowania i wykonywania wszelkich prac w zakresie pielęgnacji terenów zieleni na podległym obszarze,
 4. w szkółkach drzew i krzewów owocowych i ozdobnych oraz bylin jako specjalista do spraw rozmnażania i uprawy roślin szkółkarskich (przygotowanie podłoży do ukorzeniania i uprawy, siew nasion i pielęgnacja rozsady, wykonywanie sadzonek roślin, wykonywanie zabiegów szczepienia i okulizacji, pielęgnacja młodych roślin),
 5. w centrach ogrodniczych i w sklepach wielkopowierzchniowych w działach ogrodniczych oraz na giełdach, targach i w punktach zbytu roślin jako specjalista od pielęgnacji, poradnictwa i sprzedaży roślin, podłoży, nawozów, środków ochrony, pojemników, narzędzi i sprzętu do uprawy i pielęgnacji roślin,

6. w kwaciarniach i w firmach zajmujących się wykonywaniem dekoracji roślinnych jako specjalista od doboru i kompozycji roślin, naczyń i materiałów dekoracyjnych,
7. w jednostkach usługowych jako specjalista od planowania i wykonywania usług pielęgnacyjnych w terenach zieleni za pomocą specjalistycznego sprzętu i maszyn (uprawa gleby, wertykulacja i koszenie trawników, cięcie drzew, krzewów, żywopłotów, nawożenie upraw i terenów zieleni, stosowanie chemicznej ochrony roślin w postaci oprysków itp.),
8. we własnym gospodarstwie prowadząc uprawy sadownicze i jagodowe, warzywnicze, roślin ozdobnych, roślin przyprawowych, plantacje szkółkarskie i nasienne oraz uprawy metodami ekologicznymi.

Absolwent może otworzyć własną działalność gospodarczą.

Typowe dla zawodu stanowiska pracy

Do typowych stanowisk pracy w tym zawodzie należą:

- Specjalista do spraw produkcji warzywniczej,
- Specjalista do spraw produkcji roślin ozdobnych,
- Specjalista do spraw produkcji szkółkarskiej,
- Specjalista w zakresie komponowania i wykonywania dekoracji roślinnych,
- Specjalista w zakresie planowania i wykonywania usług sadzenia i pielęgnacji roślin,
- Specjalista w punktach sprzedaży roślin, materiałów, sprzętu i maszyn ogrodniczych,
- Specjalista do spraw produkcji sadowniczej.

Wyposażenie stanowiska pracy

Technik ogrodnik w swojej pracy użytkuje, obsługuje i wykorzystuje różnorodne narzędzia:

1. ciągnik ogrodniczy,
2. glebogryzarka,
3. opryskiwacz,
4. wiertnica do otworów,
5. kosiarka,
6. podkaszarka,
7. pilarka,
8. nożyce do cięcia żywopłotu,
9. rozdrabniarka do gałęzi,
10. dmuchawa do liści,
11. wertykulator,
12. siewnik ogrodowy,
13. sadzarka do cebulek,
14. pielnik,
15. doniczkarka,
16. deszczownia,
17. szpadel i widły,
18. grabie uniwersalne i do liści,
19. znacznik,
20. łopatka do sadzenia i pikownik,
21. sekatory,
22. taśma miernicza,
23. nóż szczepak i okulizak,
24. pazurki i motyka,
25. taczka,

26. konewki,
27. skrzynki i pojemniki do zbioru,
28. doniczki i skrzynki do sadzenia.

Ochronna odzież robocza

Do artykułów ochronnych niezbędnych na stanowisku pracy należą:

1. spodnie ogrodniczki i kurtka robocza,
2. gogle przeciwoodpryskowe,
3. kask ochronny,
4. zestaw ochronny do oprysków,
5. rękawice ochronne,
6. buty robocze (wzmocniony nosek, antyprzebiciowa podeszwa),
7. kalosze ochronne,
8. nauszники ochronne.

Ponadto na wyposażeniu stanowiska pracy powinna się znaleźć:

1. apteczka.

2. Możliwości kształcenia w zawodzie

Ścieżki uzyskiwania kwalifikacji w zawodzie – technik ogrodnik

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego przewiduje możliwość kształcenia w zawodzie technik ogrodnik w 5–letnim technikum – od roku szkolnego 2019/2020 oraz w 2–letniej branżowej szkole drugiego stopnia (na podbudowie 3–letniej branżowej szkoły pierwszego stopnia) – od roku szkolnego 2020/2021. Od 1 września 2020 r. przewidziano możliwość kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w zakresie kwalifikacji OGR.02. Zakładanie i prowadzenie upraw

ogrodniczych oraz OGR.05. Planowanie i organizacja prac ogrodniczych.

Podczas nauki zawodu umiejętności praktyczne uczeń zdobywa w firmach i gospodarstwach z branży ogrodniczej, w których odbywa się praktyki zawodowe, a także w szkolnych placówkach szkolenia praktycznego.

Kwalifikację w zawodzie technik ogrodnik można także uzyskać poprzez korzystanie z oferty kwalifikacyjnych kursów zawodowych w ramach kwalifikacji OGR.02. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych oraz OGR.05. Planowanie i organizacja prac ogrodniczych.

Istnieje również możliwość przygotowania do wykonywania poszczególnych zadań zawodowych poprzez korzystanie z oferty kursów umiejętności zawodowych.

Ścieżka 1. Dla absolwentów szkół ponadpodstawowych i dla dorosłych:

Pierwszym krokiem do zawodu technika ogrodnika jest ukończenie szkoły ponadpodstawowej dającej wykształcenie średnie lub średnie branżowe. Drugim krokiem jest ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zakresie kwalifikacji OGR.02. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych oraz zdanie egzaminu zawodowego z zakresu tej kwalifikacji oraz ukończenie kursu kwalifikacyjnego w zakresie kwalifikacji OGR.05. Planowanie i organizacja prac ogrodniczych oraz zdanie egzaminu zawodowego z zakresu tej kwalifikacji.

Ścieżka 2. Dla osób dorosłych:

Pierwszym krokiem do zawodu technika ogrodnika jest ukończenie szkoły ponadpodstawowej dającej wykształcenie średnie lub średnie

branżowe. Drugim krokiem jest co najmniej dwuletni staż pracy w zawodzie technika ogrodnika albo dwuletni okres kształcenia w tym zawodzie. Trzecim krokiem jest zdanie egzaminów eksternistycznych zawodowych z kwalifikacji OGR.02. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych oraz OGR.05. Planowanie i organizacja prac ogrodniczych.

Ścieżka 3. Dla uczniów branżowych szkół pierwszego stopnia:

Pierwszym krokiem do zawodu technika ogrodnika jest ukończenie trzyletniej szkoły branżowej pierwszego stopnia w ogrodnik oraz zdanie egzaminu zawodowego z kwalifikacji OGR.02. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych, zatem posiadanie dyplomu zawodowego w zawodzie ogrodnik. Drugim krokiem jest ukończenie dwuletniej szkoły branżowej drugiego stopnia (szkoła z maturą) w zawodzie technik ogrodnik oraz zdanie egzaminu zawodowego z kwalifikacji OGR.05. Planowanie i organizacja prac ogrodniczych lub ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego z tej kwalifikacji i zdanie egzaminu zawodowego.

Możliwość kontynuacji nauki lub uzupełniania kwalifikacji – technik ogrodnik

Kursy i szkolenia doszkalające

Istnieją różnorodne możliwości kontynuowania nauki i uzupełnienia kwalifikacji.

Studia na kierunku Ogrodnictwo, licencjackie lub magisterskie, których program kształcenia zazwyczaj trwa od 3 do 4 lat (studia I stopnia) lub od 1,5 do 2 lat (studia II stopnia) i kończy się uzyskaniem dyplomu inżyniera, magistra lub magistra inżyniera. Studia można podjąć w trybie

stacjonarnym (dziennym) i niestacjonarnym (zaocznym lub wieczorowym).

Doskonalenie umiejętności zawodowych, uzupełnianie wiedzy i uzyskanie dodatkowych kwalifikacji umożliwia podjęcie:

1. studiów podyplomowych (po ukończeniu studiów pierwszego lub drugiego stopnia),
2. kwalifikacyjnych kursów zawodowych,
3. kursów umiejętności zawodowych,
4. kursów kompetencji ogólnych i innych kursów organizowanych w formie kształcenia pozaszkolnego.

Oprócz umiejętności zawodowych, ukończenia odpowiedniego kierunku kształcenia w zakresie ogrodnictwa, bardzo duże znaczenie ma ciągle uzupełnianie wiedzy w zakresie nowych technologii uprawy, nowych odmian roślin, maszyn, urządzeń i środków ochrony oraz posługiwanie się narzędziami komputerowymi podczas planowania przebiegu produkcji i jej zbytu. Znaczenie mają także predyspozycje zawodowe, przede wszystkim zdolność kreatywnego myślenia, samodzielność oraz umiejętność podejmowania decyzji.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu technika ogrodnika są:

1. specjalistyczne uprawnienia do obsługi narzędzi rolniczych,
2. wiedza z zakresu chemii,
3. prawo jazdy odpowiedniej kategorii.

3. Sytuacja zawodu na rynku pracy

Zapotrzebowanie

Technik ogrodnik to zawód o charakterze produkcyjnym i usługowym, który stale się rozwija. Rynek pracy oczekuje profesjonalnych ogrodników, którzy będą produkować zdrową żywność, kształtować i pielęgnować życiową przestrzeń człowieka oraz świadczyć usługi w dziedzinie dekoracji roślinnych. Trend społeczny związany z potrzebą zdrowego odżywiania się daje możliwość specjalizowania się w produkcji zdrowej żywności. Aktualnie stale rozwija się segment gospodarstw produkujących i oferujących żywność ekologiczną. Daje to duże perspektywy pracy w tej dziedzinie ogrodnictwa. Rosną również wymogi społeczeństwa dotyczące estetyki i ładu przestrzennego w krajobrazie - zarówno przestrzeni publicznych jak i prywatnych, w miastach i na wsi. Zakładanie i konserwacja terenów zieleni to obszar, w którym widać duże zapotrzebowanie na usługi ogrodnicze związane z sadzeniem roślin, zakładaniem nawodnienia, cięciem i ochroną. Dużym zainteresowaniem cieszą się usługi związane z dekoracjami roślinnymi tworzonymi zarówno z roślin doniczkowych (wnętrza mieszkalne i biurowe, hotelowe), sezonowych (kwietniki miejskie, obsadzenia tarasowe i balkonowe) jak i ciętych (dekoracje wnętrz kościelnych, sal weselnych i bankietowych). Dobrze wykwalifikowani ogrodnicy należą do grupy poszukiwanych pracowników.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy jest określana corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia i uwzględnia dane Instytutu Badań

Edukacyjnych opracowane m.in. na podstawie statystyki publicznej, danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Systemu Informacji Oświatowej oraz po zasięgnięciu opinii rad sektorowych do spraw kompetencji i Rady Programowej do spraw kompetencji, o których mowa w ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, a także ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego.

Źródła danych wykorzystywane do stworzenia prognozy:

- badanie Głównego Urzędu Statystycznego,
- dane systemu ubezpieczeń społecznych,
- wyniki monitorowania losów szkół wyższych,
- wyniki badań rynku pracy zlecanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- dane z portali zatrudnieniowych,
- informacje pochodzące z krajowych i wojewódzkich strategii rozwoju.

Prognoza ma na celu ułatwienie finansowania kształcenia zawodowego na odpowiednim poziomie, a przez to zmniejszenie skutków nadmiernego finansowania zawodów nadwyżkowych. Zgodnie z ustawą – Prawo oświatowe, jest również wykorzystywana m.in. przez wojewódzkie rady rynku pracy, w realizacji zadań nałożonych ustawą o promocji zatrudnienia, polegających na wydawaniu opinii co do zasadności kształcenia w danym zawodzie.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego została opublikowana obwieszczeniem Ministra Edukacji i Nauki 1.02.2023 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

Prognoza zbiera w całość różne źródła opisujące tendencje na rynku pracy w odniesieniu do strategii rozwoju państwa i regionów. Ma na celu dostarczenie takich informacji, by można było kształtować i dopasowywać ofertę szkolnictwa branżowego w sposób właściwy do potrzeb krajowego i wojewódzkiego rynku pracy, a ukazywać się ma corocznie, do 1 lutego danego roku.

W dokumencie można znaleźć uporządkowany alfabetycznie wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, na które – ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa – prognozowane jest szczególne zapotrzebowanie na krajowym rynku pracy. W zestawieniu znajdują się również dane dotyczące rynku pracy w poszczególnych województwach dla zawodów, dla których prognozowane jest duże i umiarkowanie duże zapotrzebowanie na pracowników.

Według prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego zawód technik ogrodnik nie znalazł się wśród zawodów, dla których, ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa, jest prognozowane szczególne zapotrzebowanie na pracowników na krajowym rynku pracy.

Aktualne zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie technik ogrodnik można sprawdzić w przygotowywanej corocznie prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

Prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego można znaleźć na stronie internetowej: www.gov.pl.

W prognozie z roku 2023 zidentyfikowano 33 zawody o szczególnym znaczeniu na krajowym rynku pracy:

1. Automatyk, 731107
2. Betoniarz-zbrojarz, 711402
3. Cieśla, 711501
4. Dekarz, 712101
5. Elektromechanik, 741201
6. Elektryk, 741103
7. Kierowca mechanik, 832201
8. Mechanik-monter maszyn i urządzeń, 723310
9. Mechatronik, 742118
10. Monter izolacji przemysłowych, 712403
11. Monter konstrukcji budowlanych, 711102
12. Monter nawierzchni kolejowej, 711603
13. Monter stolarki budowlanej, 712906
14. Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, 814209
15. Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych, 834209
16. Operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami, 313211
17. Operator obrabiarek skrawających, 722307
18. Technik automatyk, 311909
19. Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym, 311407
20. Technik budowy dróg, 311216
21. Technik dekarstwa, 311221
22. Technik elektroenergetyk transportu szynowego, 311302
23. Technik elektryk, 311303
24. Technik energetyk, 311307
25. Technik gospodarki odpadami, 325515
26. Technik izolacji przemysłowych, 311608
27. Technik mechanik, 311504

28. Technik mechatronik, 311410
29. Technik programista, 351406
30. Technik robotyk, 311413
31. Technik spawalnictwa, 311516
32. Technik montażu i automatyki stolarki budowlanej, 311222
33. Technik transportu kolejowego, 311928

Zawód technik ogrodnik nie znalazł się w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym rynku pracy.

W prognozie zapotrzebowania według danych GUS na rok szkolny 2022 / 2023, dla zawodu technik ogrodnik zapotrzebowanie na pracowników przedstawia się następująco:

- Liczba jednostek, które wykazały zatrudnionych w zawodach zgodnie z KZSZ – 1730,
- Liczba zatrudnionych w zawodach zgodnie z KZSZ – 3937,
- Liczba jednostek, które wykazały poszukiwanie pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ – 95,
- Liczba poszukiwanych pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ – 238,
- Liczba jednostek, które wykazały poszukiwanie pracowników na umowę zlecenie w zawodach zgodnie z KZSZ – 17,
- Liczba poszukiwanych pracowników na umowę zlecenie zgodnie z KZSZ – 18,
- Liczba jednostek, które planują przyjęcia pracowników (w perspektywie rocznej) w zawodach zgodnie z KZSZ – 59,
- Liczba pracowników – planowane przyjęcia (w perspektywie rocznej) w zawodach zgodnie z KZSZ – 194,
- Liczba jednostek, które planują przyjęcia pracowników (w perspektywie trzyletniej) w zawodach zgodnie z KZSZ – 32,
- Liczba pracowników – planowane przyjęcia (w perspektywie trzyletniej) w zawodach zgodnie z KZSZ – 199,
- Liczba jednostek, które planują zwolnienia pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ – 6,

- Liczba pracowników – planowane zwolnienia w zawodach zgodnie z KZSZ – 7.

Relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców – ogrodnicy i sadownicy, prognoza na rok 2023, według powiatów:

- duża nadwyżka poszukujących pracy – Znalezienie pracy może być szczególnie trudne ze względu na małe zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców – brak.
- nadwyżka poszukujących pracy – Znalezienie pracy może być trudne ze względu na małe zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców – 10 powiatów.
- równowaga popytu i podaży – Liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia (podaż i popyt zrównoważą się) – 326 powiatów.
- deficyt poszukujących pracy – Nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje będzie niewielka – 29 powiatów.
- duży deficyt poszukujących pracy – Zdecydowanie nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje – niewielka – 6 powiatów.
- brak oceny – Brak prognozy ze względu na ograniczone występowanie zawodu na rynku pracy lub brak informacji potrzebnych do sporządzenia prognozy – 9 powiatów.

Zarobki

Wynagrodzenie w 2023 roku osób pracujących w zawodzie technik ogrodnik jest zróżnicowane i zawiera się z reguły w przedziale od 4010 zł do 6280 zł brutto miesięcznie, według źródła

<https://wynagrodzenia.pl/moja-placa/ile-zarabia-architekt-krajobrazu>.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód technik ogrodnik uzależniony jest od:

- stażu pracy,
- wielkości zakładu pracy,
- szczegółowego zakresu zadań,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- regionu Polski.

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z polecanych źródeł danych.

Polecane źródła danych:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Gdzie szukać informacji na temat zatrudnienia

Informacji na temat zatrudnienia szukaj na:

1. pracuj.pl
2. goldenline.pl
3. praca.pl
4. praca.gov.pl
5. praca.money.pl
6. praca.gratka.pl

Portale branżowe:

1. biznes-ogrodniczy.pl
2. przeglad-ogrodniczy.pl
3. informatorogrodniczy.pl

4. Statystyki oraz informacje dotyczące szkół

Dane statystyczne, ogólne informacje dotyczące szkół możesz znaleźć w opracowaniach Głównego Urzędu Statystycznego „Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2022 / 2023”.

Szkoły prowadzące kształcenie w zawodzie

Informację o szkołach prowadzących kształcenie w tym zawodzie na terenie całego kraju znajdziesz pod adresami:

- <https://rspo.gov.pl>
- <https://infozawodowe.men.gov.pl>

Szkoły kształcące w zawodzie technik ogrodnik w roku szkolnym 2022 / 2023:

- [kujawsko-pomorskie](#)
- [podlaskie](#)
- [pomorskie](#)
- [mazowieckie](#)
- [lubelskie](#)
- [podkarpackie](#)
- [małopolskie](#)
- [świętokrzyskie](#)
- [śląskie](#)
- [łódzkie](#)
- [opolskie](#)
- [dolnośląskie](#)
- [lubuskie](#)
- [wielkopolskie](#)
- [zachodniopomorskie](#)
- [warmińsko-mazurskie](#)

Wyniki egzaminów zawodowych

W trakcie nauki w szkole uczniowie zdają egzamin zawodowy. Zdany egzamin oraz ukończenie szkoły daje tytuł technik ogrodnik.

Aby zdać egzamin zawodowy należy uzyskać:

1. z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania,
2. z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Wynik egzaminu zawodowego ustala i przekazuje komisja okręgowa.

Wyniki szczegółowe dla kwalifikacji OGR.02. i OGR.05. na podstawie opublikowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy w 2022 roku.

Wyniki ogólne egzaminu zawodowego w czerwcu i lipcu 2022 roku:

1. Dla kwalifikacji OGR.02. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych, zawód 611303 – Ogrodnik, 314205 – Technik ogrodnik:
 - a. Liczba osób przystępujących do egzaminu:
 - i. Część pisemna: 184,
 - ii. Część praktyczna: 182,
 - iii. Cały egzamin: 180,
 - b. Zdawalność:
 - i. Część pisemna: 96,74%,
 - ii. Część praktyczna: 97,25%,
 - iii. Cały egzamin: 96,11%
2. Dla kwalifikacji OGR.05. Planowanie i organizacja prac ogrodniczych, 314205 – Technik ogrodnik:
 - a. Liczba osób przystępujących do egzaminu:
 - i. Część pisemna: 11,
 - ii. Część praktyczna: 11,
 - iii. Cały egzamin: 11,
 - b. Zdawalność:
 - i. Część pisemna: 100%,
 - ii. Część praktyczna: 45,45%,
 - iii. Cały egzamin: 45,45%

Zdawalność egzaminu z podziałem na uczniów, absolwentów, eksternów i osoby, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe w kwalifikacjach OGR.02. i OGR.05.

Wyniki ogólne egzaminu zawodowego w czerwcu i lipcu 2022 roku:

1. Dla kwalifikacji OGR.02.:
 - a. Uczniowie:
 - i. Część pisemna: 83,9%,
 - ii. Część praktyczna: 83,3%,
 - iii. Cały egzamin: 76,7%,
 - b. Kursanci:
 - i. Część pisemna: 99,3%,
 - ii. Część praktyczna: 100%,
 - iii. Cały egzamin: 100%,
2. Dla kwalifikacji OGR.05.:
 - a. Kursanci:
 - i. Część pisemna: 100%,
 - ii. Część praktyczna: 45,5%,
 - iii. Cały egzamin: 45,5%.

Źródło: na podstawie Sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w 2022 roku, Centralna Komisja Egzaminacyjna.

Część III – Materiały pomocnicze

1. Narzędzia i materiały wzbogacające warsztat pracy doradców zawodowych – przydatne linki:

- a. [Zintegrowana Platforma Edukacyjna](#),
- b. [Opisy zawodów](#),
- c. [Portal Infozawodowe](#),
- d. [Ośrodek Rozwoju Edukacji](#),
- e. [Centrum Informatyczne Edukacji](#),
- f. [Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych](#),
- g. [Ministerstwo Edukacji Narodowej - szkolnictwo branżowe](#),
- h. [Doradztwo edukacyjno-zawodowe - Ośrodek Rozwoju Edukacji](#),
- i. [Portal Europejskich Służb Zatrudnienia \(EURES\)](#),
- j. [Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia](#),
- k. [Zintegrowany System Kwalifikacji](#),
- l. [Instytut Badań Edukacyjnych](#).

2. Narzędzia i materiały rozszerzające informację zawodoznawczą:

- a. Podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego technik ogrodnik (314205),
- b. Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego),
- c. Informator o egzaminie zawodowym – technik ogrodnik (314205),
- d. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku

pracy publikowane corocznie w terminie do dnia 1 lutego danego roku.

3. Prasa branżowa:

- a. WIOM Warzywa i Owoce Miękkie – miesięcznik,
- b. Sad – miesięcznik praktycznego sadownictwa,
- c. Profi – dwumiesięcznik,
- d. Warzywa – miesięcznik,
- e. Szkółkarstwo – miesięcznik,
- f. Truskawka, Malina, Jagody – dwumiesięcznik,
- g. Szklarnie, Tunele, Osłony – dwumiesięcznik,
- h. Mój Piękny Ogród – miesięcznik,
- i. Lider Biznesu – miesięcznik.

4. Imprezy branżowe:

- a. Międzynarodowe Dni Zieleni Green Days – Nadarzyn,
- b. Targi Sadownictwa i Warzywnictwa – Nadarzyn,
- c. „Pamiętajcie o ogrodach” Kiermasz Ogrodniczy na Partynicach – Wrocław,
- d. Garden Expo Podkarpackie Targi Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu – Jasionka,
- e. Międzynarodowa Wystawa Zieleń to Życie – Warszawa,
- f. GARDENIA Międzynarodowe Targi Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu – Poznań.